

Posamezna števil. „Dneva“ stane 6 vin.; ravno toliko posamezna številka „Bodeča Neža“.

„DAN“ izhaja vsaki dan zjutraj; tudi ob nedeljah in praznikih. Vsako nedeljo ima humoristično prilogo „BODEČA NEŽA“. Za ljubljanske naročnike stane „DAN“ s prilogo dostavljan na dom celoletno 20 K, mesečno 1.70 K; brez priloge celoletno 18 K, mesečno 1.50 K; za zunanje naročnike stane „DAN“ s prilogo celoletno 22 K, četrtletno 5.50 K, mesečno 1.90 K. — Naročnina se pošilja upravnistvu.

Telefon številka 118.

DAN

Neodvisen političen dnevnik s tedensko humoristično prilogo „Bodeča Neža“.

Posamezna števil. „Dneva“ stane 6 vin.; ravno toliko posamezna številka „Bodeča Neža“.

Uredništvo in upravnistvo: Učiteljska Tiskarna, Frančiškanska ulica št. 6.

Dopisi se pošiljajo uredništvu. Nefrankirana pisma se ne sprejemajo, rokopiši se ne vračajo. Za oglaševanje plača: peti vrsta 15 v, osmrtnice, poslana in zahvale vrsta 30 v. Pri večkratnem oglaševanju po: pust. — Za odgovor je priložiti znamko.

Odgovorni urednik Radivoj Korene. Last in tisk „Učiteljske Tiskarne“.

Pismo iz Trsta.

Trst, 25. marca.

Naši boji in Ljubljana. — Kako mi slimo o Ljubljani?

Primorski Italijani imajo svojo najskrbnejšo mater v Trstu. Trst daje impulze vsem italijanskim mestom, trgov in vasicam na Primorskem. Trst, kot največje mesto avstrijskih Italijanov, podpira vse druge manjše italijanske pozicije, posebno pa one, ki so v največji nevarnosti pred Jugoslovancem. Zato smatrajo vsi avstrijski Italijani Trst za svojo majko, ki jo boli srce, če se njenim sinovom zgodi kaj hudega in se vsled tega kar najodločneje potegne zanje. Iz Trsta gredo žice povsod tja, kjer prebivajo avstrijski Italijani — za izvenavstrijske Italijane Trstu seveda ni treba skrbeti, ker ti so že preskrbljeni, ti imajo svojo državo; pač pa skrbi za Trst Italija in ga kolikor mogoče podpira. To je italijansko edinstvo. Italijani vedo, da so bratje in če tudi ne žive skupno v eni državi, Italijani se ljubijo med seboj in v jekleni bratovski solidarnosti nastopajo proti svojim narodnim nasprotnikom, proti nam Jugoslovancem.

In kako je z nami, Slovenci? Kje je naša mati, ki bi nam dajala impulza, navdušenja, pomoči? Zalostno je naše srce, ko o tem premišljujemo. Italijane zavidamo, ker imajo svojo mater, centralno mesto Trst, ki skrbi za nje — a mi, kje je naša mati? — V Pulji, na Reki, v Trzinu, Gorici — povsod vedo Italijani, da skrbi zanje Trst, ki je največje mesto Italijanov v Avstriji. In mi, kje je naše glavno mesto, kje je naša mati? Slovenci v obmejnih krajih smo pritiskani, narodni sovražniki pritiskajo na nas, z orožjem nas napadajo in nas hočejo popolnoma pokončati. In večkrat smo se obrnili okrog sebe, gledali smo in gledali, a zdelo se nam je, da smo otroci brez matere. Od tam, od koder bi morala priti pomoč, ni bilo pomoči. Navadili smo se na to, spoznali smo, da je naša mati mrtva v grobu pokopana, da se ne zgane, da ne vidi in ne sliši naših obupnih klicev, in privadili smo se temu. Danes tržaški Slovenci niti ne mislimo več na to, da bi prišla kaka pomoč iz Ljubljane. Vrgli smo se z vso silo sami v boj, v prepričanju, da smo sami in da je tem bolj treba napegniti narodne moči v znak odpora in v znak boja za to, kar je bilo nekoč naše.

A, vse drugače bi bilo ob našem morju adrijskem, da bi nas podpirala Ljubljana, kakor podpirajo tržaški Italijani zunanje Italijane. Toda Ljubljana, bela slovenska Ljubljana ne kaže življenja, Ljub-

ljana je postala za nas tilo in mrtvo mesto.

Ljubljana mirno spi in to v času, ko se koroško slovenstvo bori s smrtjo, Ljubljana ne da glasu od sebe, ko se nas tržaške Slovence preganja, ko teče pri nas jugoslovanska kri v boju za naše pravice.

Če bi mi tržaški Slovenci imeli Trst v svojih rokah, kakor imajo ljubljanski Slovenci Ljubljano, bi bili nepopisno srečni in vse naše misli, vse naše hrepenenja bi bilo obrnjeno proti mejam, da pomagamo svojim bratom. A Ljubljana ne postopa tako, Ljubljana molči. Še nekaj let, pa bomo pozabili na Ljubljano, kakor se pozabi na umrlo mater.

Ljubljana nima časa, da bi pomagala obmejnimi Slovincem, Ljubljana bi se sama hud boji: bojujejo se med seboj slovenski bratje, klerikaleci in liberalci, pri tem pa koroška nemške pošasti v slovensko mesto, v belo Ljubljano. Po našem mnenju bi ljubljansko prebivalstvo ne bilo tako brezbrizno, ko bi imelo prave voditelje. Vsem tem razmeram so krivi narodni voditelji. Narodni zamerimo le v toliko, ker s takimi ljudmi ne pomete.

Tržaški Slovenci ne zahtevamo od Ljubljane nič drugega, kakor to, da se vsaj nekoliko zgane za nas in pokaže, da nam je res naklonjena, da bomo vedeli, da imamo Slovenci samoslovensko glavno mesto, ki v slučaju potrebe povzdigne za nas svoj glas; bojevali za Trst in Primorje se bomo že sami. Odločno se pa lahko zahteva, da se Ljubljana vrže v boj za koroško in štajersko slovenstvo, kjer je nevarnost mnogo večja.

Torej, Ljubljančani, bratje, ni treba, da nam prihajate semkaj na pomoč, ne; pač pa nam lahko pokažete svoje simpatije s tem, da od časa do časa, posebno pa proti dogodkom, ki se vršijo v zadnjem času v Trstu, v svojem mestu, v beli Ljubljani, nastopite s protesti na tak način, s tako silo, da se bo tresla cela Avstrija. V Ljubljani so vendar še Slovenci gospodarji mesta in mogoče bi bil velik protest cele Ljubljane.

Če se bo Ljubljana potegnila za nas, postanemo še bolj navdušeni, videli bomo, da v boju nismo osamljeni. S tem se nam začne zopet prikazovati sonce. S tem dobimo zopet svojo mater in ne bomo več zapušteni otroci.

Sicer pa: naj bo z Ljubljano že tako ali tako — mi je vendar ne bomo hodili reševati — naša pot gre naprej. Mi ne odnehamo. Pripravljati se moramo na boj, ki čaka vse Jugoslovance. Ker se bo bil najhujši boj za Trst, moramo naše moči v tem mestu in na celim Primorju okrepčati, podvojiti. Organizirati moramo zmorno narodno armado,

ki je ne bo v stanu premagati nihče. Slutimo, da se dnevi, ko pade odločitev, bližajo. Če ni božje pravice, pa je naravna pravica, da morajo napočiti za tiste, ki že stoletja po nedolžnem trpe, svobodnejši in srečnejši dnevi. Če priskočijo k našemu skupnemu boju vsi Slovenci na pomoč — tudi ljubljanski — nas bo nekoliko več; če ne, pa se bomo bili sami. Dobro in razveseljivo je to, da so s primorskimi Slovenci edini vsi Jugoslovani. To je naravno — a kaj bi sicer počeli? Potrebno je, da se bijemo toliko časa, dokler ne pade odločitev. Boljša je smrt, kakor večno suženjstvo.

Samo en izhod je za nas: boj. Če se ga ne oklenemo, postanemo prah in pepel. Združimo se in bori-mo se skupaj krepko in uspešno!

Slovenska zemlja.

JESENICE.

Jesenjski »Sokol« praznuje letos desetletnico svojega obstanka. Odveč bi bilo poudarjati, kako velikankega pomena je »Jesenjski Sokol« za Jesenice in sploh za vso gorjenjsko dolino. Kdo se ne spominja nazaj na tiste žalostne čase pred 10. leti, ko so si upali nemški turnerji že javno nastopiti in ko je že javno vibrala frankfurtska na jesenjskih tleh. Narodna mlačnost in brezbriznost je bila že tako ukoreninjena, da lahko rečemo, ko bi ne bilo »Sokola«, bile bi danes Jesenice navadno nemško gnezdo. Silno težavno je bilo in je še delo »Jesenjskega Sokola«, ker so mu povsod vsled razmer kolikor toliko vezane roke, ali navzlic vsem oviram je naš Sokol lahko ponesen na svoje delo. Neprecenljive so zasluge, katere si je stekel tekom 10. let. Pomislimo koliko je storil samo v moralnem oziru. Saj je splošno znano, da se ravno v industrijskih krajih duševno in telesno pokvari največ mladina. Ponočnjaštvo, pijančevanje in pretepi, to je bilo na Jesenicah na dnevnem redu. »Jesenjski Sokol« pa, zavedajoč se svoje vzvišene naloge, zbiral je mladino pod svoja krila, ter ji dajal razvedrila na nešteti izletih, dajal ji zabave in izobrazbe pri pevskem zboru, pri gledaliških igranjih. V telovadnici je vzgajal telesno in duševno krepke neizprosne značaje. V dokaz, koliko je storil naš »Sokol« na splošno izobraževanjem polju, omenjam samo toliko, da so pri vseh narodnih društvih na Jesenicah aktivni in najmarljivejši delavci Sokoli. Pevsko društvo »Sava«, »Gledališko društvo«, »Ciril-Metodove podružnice«, povsod se nahajajo v vodstvu moške, ki so izšli iz »Sokola« in so razven par izjem tudi pri Sokolu še vedno aktivni.

Letos torej praznuje naš »Sokol« desetletnico svojega obstanka. Zato priredi v nedeljo, dne 29. marca sokolsko »Akademijo« v dvorani pri »Jeleni« na Savi z jako bogatim vspešnim. Jeseniški »Sokol« pričakuje, da ga ob tej priliki posetijo vsi ki mislijo in čutijo napredno slovensko in ki znajo ceniti delo in uspehe desetletnega delovanja. F. R.

TRBOVLJE.

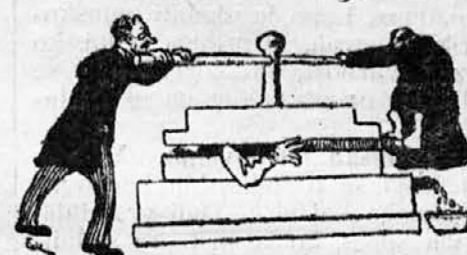
Slišala sem govoriti v Trbovljah, da se je izrazil g. Berger, delikateser proti neki krepki kranjski korenini, da je gostilna oziroma zajtrkovalnica ali bolje rečeno »Fritstuck- und Dämmerungsschoppenstübchen« zidarskega mojstra Domesa, kateri se še ni zadosti navedel Slovencev v obliki zabavljanja, nemška, kadar so Nemci recte nemčurji pri njemu. Slovenci smo mu zelo hvaležni za pojasnilo. Prorokujemo mu pa že sedaj, da se še bodo naveličali raznih gostov, kateri mu bodo še delali nepotrebne sitnosti. Mi mu svetujemo, da ni dobro kazati tako hitro barve, posebno v Trbovljah, kjer so doma krepke slovenske duše, katere se ne ustrašijo vsakega, še manj pa kakih nemških rudniških priganjencev. Povem Vam kot Slovenka, danes glasno na uho, da ne pustim v moji navzočnosti v prihodnje žaliti Slovencev. Zgodil se je slučaj, da je moral pri nas v Trbovljah ukloniti tiliak akademsko izobražen nemški gospod pred slabotnim bitjem in to se še zna od druge strani ponoviti.

Ako hočete na Slovenskem živeti, se morate obnašati mirno na naši zemlji, in ne pozabite, da ste tuji privandanci. Slovenka.

ZAGORJE.

Dosti se je že pisalo in kritiziralo našo deželno cesto. Toda uspeha ni prav nobenega. Ne zgane se niti načelnik Hostnik, niti njegov namestnik Ranzinger. Pa tudi župan, dasiravno je član cestnega odbora, ne stori ničesar. Ti moške se brigajo za ceste le takrat, kadar vlečejo dijete. Tako so naklonili baje Hostniku 400 kron za potne nagrade, menda že zato, ker se za ceste nič ne briga in ne kontrolira svojih namestnikov. Tukaj se govori (Tinč), da se zaradi delavcev šliht na tri krone, splača pa se mu le dve. Koliko je na tem resnice, bo treba vsestransko preiskati in pojasniti. Molč bi le resnično potrdil. Kakor so vsi stebri klerikalne stranke umazani in blatni, tako je blatna tudi deželna cesta od Zagorske postaje do Trojan. Vse, brez razlike strank, se vprašuje, zakaj plačujemo tudi Zagorjani 20 odst. cestne doklade = 8000 kron, ko na tej cesti že več kot pol leta nismo opazili nobenega delavca. Upravičeno zahtevamo, da se naj merodaj-

Deželni vijak

ali stiskalnica za deželne doklade.

ni krogi že vendar enkrat zdramijo in puste postrgati za ped debelo blato s ceste ter jo pravilno naspeljejo uravnajo in očistijo kanale.

Se vam li ne smilijo vsaj naši malčki, ki bredejo do gležnjev v tem blatu in sede potem po štiri ure z mokrimi čevlji v šoli? Ako pa se Ranzinger tudi nadalje ne predrani, pa pozivljamo župana, naj skliče takoj sejo, da se naperi pritožba na pristojno višjo instanco. Tudi radi povišanja doklad se vse vprek pritožuje. V resnici bodo pa le revnejši sloji najbolj prizadeti. To so delavci, mali kmetje in nekateri obrtniki.

Mesar n. pr. je zvišal vsled nove doklade kilogram mesa za 8 vin. gostilničar liter vina tudi za 8 vinjev. Ker znaša nova doklada 5 vin., ima pri tem še dobiček. Pa ko bi se povsod točilo pristno vino, največ je židovsko - italijanske brozge, petijota itd. Povprečno stane pri nas liter vina 96 vin., na Dolenjskem, Vipavskem pa na debelo 40 vin. Meso kg I K 44 vin., v Ljubljani, srednje tudi toliko. Tudi kvaliteta mesa je večkrat pod vsako kritiko. Dokaz mnogobrojne kazni, ki jih plačujeta zlasti dva mesarja. Zalostno, a resnično. Gospoda mesogleda prosimo, naj še strožje postopata.

Štajersko.

Nemci med seboj. Razdor v vrstah graških Nemcev je vedno večji in vedno ostrejši. Kot smo že poročali, je stranka »stalno plačanih« priredila dne 18. t. m. veliko ustanovno zborovanje, na kojem je prišlo do prav ostrih zavrnitev nemškonalcecev, obrtnikov, klerikalcev in vsenemcev. Minole dni pa je zborovalo graško »meščansko društvo«. Na tem zborovanju se je zopet ostro zavračalo stranko »stalno plačanih«. Med omini, ki stranko »stalno plačanih« najostreje prijemajo, je sedaj tudi zastopnik obrtnikov, posl. Fin-spinner. Mož igra »udno, dvorezno politiko: na eni strani dela komplimente uradnikom, na drugi strani pa je kot obrtnik proti njim. Zato ga pa ne marajo ne eni, ne drugi in pravijo izvestni faktorji, da dela Fin-spinner to zategadelj, ker mu pri-

LISTEK.

M. ZEVAKO:

Srce in meč.

Roman iz francoske zgodovine.

(Dalje.)

»Ampak . . . kaj ste počenjali?«
»Živel sem, svetlost.«
»Kje ste bivali?«
»Po vseh cestah, kjer se da živeti, in pod vsem gostoljubnim nebom božjim; vendar pa moram reči, da sem se pomudil svoji dve leti tudi v Parizu.«

»V Parizu? Aha! . . . Pa zakaj niste ostali tam?«

»Zakaj nisem ostal tam?« je za-tegnil Pardajan; v njegovem očesu se je zasvetila zlobna iskrica. »Eh, svetlost, to je lahko povedati. Živel sem v Parizu prav mirno, stanoval sem v lepi, dobri gostilni . . . bil sem srečen, redil sem se, da me je bilo kar sram tupatam . . . No, in nekega večera . . . počakajte, menda je bilo ravno lani, oktobra meseca . . .«

Maršal se je zdrnil.

»Nekega večera torej zapazim na ovinku ulice starega znanca. Po-vedati vam moram, svetlost, da mi je bilo mnogo do tega, da se ognem tistega človeka . . . premislite, mož me je hotel svoje dni osrečiti proti moji volji. Rekel sem si takoli: ako ostanem v Parizu, trčiva skupaj prej

ali slej! In potem z Bogom, preljuba revščina, ki si mi toliko mila in draga! Treba bo biti srečnemu, govoriti, dajati račun, in potem . . . no, z eno besedo, preselil sem se brez hrupa in vika ter se vrnil na široko cesto slučaj! . . . Veste, svetlost, saj bi bil ostal, da je šlo samo zame . . . toda imel sem pri sebi nekoga, ki ga ljubim kakor puncico v očesu . . . in skoraj gotovo je, da bi bil tisti blagi mož izvolil osrečiti poleg mene tudi njega, mojega sina . . . ah, bogme, zdaj mi je ušla beseda!«

»Ali«, je dejal Monmoransi, »ravno takrat, kakor pravite vi, sem bil tudi jaz v Parizu.«

»Glej, glej! Kaj vse nanese slučaj, svetlost! Ah, zakaj nisem srečal vas namesto onega človeka!«

»Da, bil sem tam,« je povzel maršal, »in spominjam se celo avture, ki se mi je pripetila tisti čas: nekega večera so me napadli rokovanjci, otel pa me je vrl neznanec, ki sem mu podaril v zahvalo najboljšega izmed svojih konj — svojega dobrega Galaorja . . .«

»Hudič naj vzame rešitelja!« je zamrmral stari sam pri sebi. »Lepo uslugo mi je storil! . . .«

Par minut sta molčala oba. Maršal je premišljal. Z mrkim zadoščanjem je motril brezskrbni in neustrašni obraz svojega gosta, in zdelo se je, da narašča to zadoščanje, kadarkoli zapazi nov znak njegove bede.

»Dragi gospod de Pardajan«, je rekel zdajci, »ali se nič ne čudite: šestnajst let se nisva videla, dobri dve uri vas imam že tu pred seboj, in še vedno vas nisem pozval na odgovor zaradi vašega izdajstva.«

»Aha! Zdaj smo tam!« si je mislil Pardajan. »Kakšnega izdajstva?« je vprašal glasno in poškilil tja, kjer mu je ležal rapir.

Toda Henrik je molčal; nemara se je obotavljal vzdramiti strahove, ki so spali v njegovem srcu.

»Že vem,« je dejal Pardajan in se udaril po čelu. »Svetlost misli gotovo na zadevo s tistim beračem, capinom, podležem in lopovom, ki je ubil jelena v gozdu vaše svetlosti? Dali ste ga obesiti na spodnjo vejo nekega kostanja, ki se ga spominjam še danes, kakor da raste pred menoj. Lepo drevo, Bog in bogme! Resnica je in prav ponižno se obtožim, da sem snel nepridiprava, kakor hitro je vaša svetlost obrnila hrbet; no, mirna je jo odkuril brez besedice zahvale, in zapomnil sem si zlo izkušnjo za vse prihodnje čase. A moje dejanje je bilo izdajalsko — to priznam.«

»Te zgodbe nisem niti vedel, gospod de Pardajan,« je rekel Monmoransi.

»Vraga! To torej ni izdajstvo, ki ga mislite? No, kajpak, med tolikimi obešenci je eden več ali manj naposled res brez pomena . . . Aha! Zdaj vem: vaša svetlost se je bila

domenila nekega večera s par visokimi gospodi svoje vrste, da pojdejo ponoči vломit vrata neke koč, ugrabit mlado ženo, ki se je bila poročila isti dan, in da bodo žrebali zanj vpricho sopraga, preden bo on . . . a molčimo rajši! . . . Vaša svetlost in njeni prijatelji je našla kletko prazno, ptička je bila ušla; še zdaj moram zardeti, kadar se spomnim; ne mislite, da je samo nesramnost kriva — a vendar, primoran sem priznati, da sem bil jaz tisti falot in breznačajnejši, ki je obvestil mladega moža, naj obvaruje ženo visokega odlikovanja, ki ste ji ga bili namenili . . .«

»Pozabil sem že zdavnaj to povest o ptički in prazni kletki, gospod de Pardajan . . .«

»Ah, bogme svetlost, izdajam se torej po nepotrebnem. Dovolite, svetlost! Kadar se navečram tako imenitno kakor nočoj, ne morem prebavljati, ako nimam rapirja med nogami. Kaj hočemo: stari pretepači imajo svoje navade!«

Pardajan je vstal, segel naglo po svoj meč, opasal ga in vzdihnil, kakor da se mu je odvalil kamen od srca.

Henrik Monmoransiški se je nasmešnil z bledim smehljajem, kakršni so dajali njegovemu obrazu včas tako krut izraz podlje ironije.

»Zdaj«, je dejal, »sem prepričan, da se vam vrne spomin!«

»Prav imate,« je rekel Pardajan hladno, »spominjam se še raznih

takšnih izdajstev. Morebiti namigava vaša svetlost na dožodek v Maržan-slju, po katerem sem vas zapustil v svoje nepopisno obžalovanje?«

»Zapustili ste me, ker ste vedeli, da bi vas dal drugače obesiti!«

»Obesiti! Ehe, svetlost! Razčetrveriti, nakolesiti živega, to že, to! A samo obesiti . . . če bi bil mislil to, se ne bi bil trgal s tako dolгими popotovanji. Zadeve pa, svetlost, se izpovem in jo priznam kakor prejšnji dve; vrnil sem malo njeni materi. Kaj sem hotel storiti drugega? Slišal sem materin jok; slišal sem jo govoriti besede, od katerih me je izpreletavala groza; ne bil bi si mislil, da je zmožna človeška bol tako pretresljivega izraza — niti tega ne, da je sploh mogoče občutiti takšno bol. In rekel sem si tudi, ako bi vi slišali plakati to mater, bi mi ukazali takoli, da naj ji vrnem otroka; prehitel sem vaše povelje . . . In tudi to sem si dejal, da bi se pričelo tolikšne boli zgrozili nad zločinom, ki sem ga bil storil s tem, da sem ugrabil otročka, in bi me v tej pravici grozi gotovo pahnili v kako temnico; zato pa sem rajši odšel. Dajte, da končam svojo izpoved docela: v vseh teh šestnajstih letih ni minil niti eden dan, da se ne bi bil skesal, kakaj sem vas ubogal tistikrat in povzročil s tem veliko nesrečo. Pa vi, svetlost?«

(Dalje.)

čena primanjovati političnih tal. Krščanski socialci imajo pri tem še vedno svoje delno veselje: ščuvajo in — poskušajo uganiti. Ker pa jim postaja igra vendar že nekam sumljivo nekomodna, skušajo obrniti vso pozornost na — deželnega tajnika Schillerja, kojega bi najprej radi strmoglavili. On, kot uradniki, je tudi pristal »stalno plačanih«. Očitajo mu, da zanemarljivo svoje službene opravke kot deželni uradnik. Nemški klerikalci pa postaja plem. Pantz še bolj nevaren, kot vse drugo; on razdira po deželi. Pred dnevi je bilo zborovanje »katoliških roko- delcev« v Ausen. Tami Pantz niti govoriti ni smel, vsled česar je izstopil iz društva. Z njim pa je izstopilo mnogo, ki jim je njegova smer simpatična. Lepo je gledati nemško- klerikalni strah, ki prihaja sedaj, ko grozi nevarnost, da se zruši, kar se je hotelo na premeten način postaviti.

Sodnijska imenovanja. V zadnjih časih se o sodnijskih imenovanjih mnogo kaj piše. Tudi v zadnjih dnevih zopet, ko se kritizira sodnijska imenovanja, ki so za nas Slovence zopet enkrat skrajno neugodno izpadla. Pri nas gre vse v dobro Nemcem. V naše, docela slovenske kraje se je zopet vrnilo par kurzocev, ki so izborni zmožni slovensčine, če prosijo, kje v gneči slovensko: »Prosim, delajte trg« (bitte machen Sie Platz). Pri našem sodniškem naraščanju se išče vse mogoče in nemogoče vzroke zdesetkovanja. Tako je pri enem naših sodišč izpraševal slovenske praktikan- te itd. predsednik — če imajo kaj dolgov... Ehm — gotovo jih imajo. Na univerzi mora vsak živeti, kot praktikanec c. kr. avstrijske justice z mesečno plačo 43 krajcarjev — tudi. Pod Pittreichom pa so za nadaljni avanzma na Stajerskem zmožni baje samo tisti Slovenci v sodni službi — ki nimajo nič dolgov... Radovedni smo, če jih je toliko, da bi ne ostalo od petih prvost. ene roke še dvojne nezasedenih? Tak škandal se je zgodil pred nedolgo temu; odpomogla mu je intervencija na pristojnem mestu. Nemci in renegat- je so seveda na boljšem. Njih se ne vpraša, imajo li dolgov ali ne? In čemu bi se jih tudi izpraševalo? Saj zato je tu »Südmarka« s svojim denarjem! Avanzmaji v sodniški službi postajajo za nas vedno zanimivejši — in morda tudi značilnejši...

Prezrani slovenski obrtniki. Slovenskim obrtnikom prizadevajo njihovi »prijetelji« vedno hušje udarce. Najpreje so prišli slovenski klerikalci s svojo pomočjo »fušariji«, sedaj pa je prišla še slavna vlada. Do 9000 je slovenskih obrtnikov pri nas na Spodnjem Stajerskem. Ni še dolgo temu, kar so si ustanovili s težkimi napori svojo organizacijo. Klerikalci bi jo radi ubili — in zato so tudi preprečili — iz samega katoliškega sovraštva — da 9000 slovenskih obrtnikov na Stajerskem nima ne enega zastopnika v držav- nem obrtnem svetu! Slovenski obrtniki! Ali čutite brezprimerno sramoto te najnovjše klofute, ki so vam jo dali slovenski klerikalni poslanci, vlada in Nemci? Ali hočete biti figa-možje in jo molče požreti? Vzdrnite se in postanite glasni! A to tako odločno, da vas ne bodo držali samo oni slovenski, katoliški »stebri« v Mariboru, marveč, da vas bodo tudi slišali vlada in Nemci!

»Dispozicijski fond« in mariborska »Straža« je baje dvojce neraz- družljivih bistev. Baje je vlada 1000- kratni naročnik mariborske »Straže« Za enkrat brez komentarja. Prihod- nič več.

Iz Mokronoga.

Ker se o zadnjih dveh kritikah v »Dnevnu« mokronoški igralci nepo- voljno izražajo in baje celo groze, da v prihodnje odtegnijo svoje sodelo- vanje, naj bo dovoljeno spregovoriti par besed o mokronoškem odru v splošnem.

Dramatične prireditve po deželi bi se dale nekako razdeliti v dve skupini:

1. v one, katerih edini namen je izpopolniti program raznih veselje in s tem zvišati njihovo privlačnost. Gre se torej za ta, da veselice kolikor mogoče veliko nesejo. Po vsebini morajo biti te prireditve smešne in šaljive, da delajo »štimungo«, se to- rej ne morejo povzpeti nad vsebin- sko ničvredne enodejanske burke in take sploh ne pridejo v poštev, če premostrimo prireditve z resnej- šega — vzgojnega stališča;

2. one, kjer se ne gre toliko za materialen kakor moralni uspeh; prireditve torej, ki so same sebi na- men. In te zavzemajo med vzgojnimi sredstvi odlično mesto, ker nam ka- žejo na posameznih slučajih vrline in slabosti človeške družbe na lep in zanimiv način, kjer se nikogar ne »heca«, da rabim specifično mokro- noški izraz.

Naš oder se nahaja v orehodnem

Maribor. (Boje se nas.) Gotovi nemški »stebri« našega nemškega mesta baje nameravajo gonjo proti našemu listu. Zakaj, vemo. Vemo tudi, kdo se nas prijazno spominja. Če ne bo mir in če izvemo še za kakšno škano, bo zasmereno iz pri- vatnih hiš tja v občinski svet in slav- naš magistrat. To v ravnanju!

Pišce. (Prijetni gostje.) Posest- nik Ivan Zmave ima svojo klet, ki je navadno do vrha napolnjena zlahke kapljice. Zato so vedeli tudi nekateri zlikovci, najbrže Hrvatje, in mu v nočeh pretečenih tednov od- nesli čez 500 litrov vina za vrednost skoro 500 K. Nato so se spravili nad kašo posestnika Kocjana in odnesli za 200 K živil in končno izginili brez sledu.

Razno. V Gradcu vlada proti vodstvu deželne bolnice v mešan- skih krogih velika nevolja in razbur- jenost, ker se je pokazalo, da upo- rabljajo trupla umrlih v anatomsko študijske svrhe brez dovoljenja za- ostalih. Govore se tozadevno zelo čudne stvari, med drugim tudi, da se včasih rakve kar zabije in vanje naloži stare — človeške kosti. — V mariborski kurilnici juž. železnice si je pomožni delavec Ivan Strohmayr, zlomil desno nogo. — Pri Sv. Martinu blizu Sl. Bi- strice je kamenolom posestnika Streharja. Dne 20. t. m. je padla ska- la na roko 18letnemu delavcu Schi- gertu in mu jo zmečkala. — V Ma- riboru se je splašil nekemu kmetu konj in ušel z vozom vred. Na Te- getthoffovi cesti je povozil nekega lajnjarja in njegovo ženo. Žena je bila ranjena, lajne čisto zbite. Žival je na to zdvijala na dvorišče bivše davka- rije, koder so jo ustavili. — V Me- lju pri Mariboru je zastupila neka- baba kure in napravila mnogo ško- de. Strup so našli tudi na vrtni sa- lati. — V Mariboru so natepli »Jah- novci« nekega četovodjo 47. pešpol- ka zelo občutno.

Maribor. (Predavanja.) »Trgov- sko in obrtno društvo« prireja pre- davanja »o železniških tarifih.« Pre- dava nadrevident južne železnice g. Kejžar. Predavanja se bodo svoje- časno ponatisnila v »Trgovskem vestniku«.

Narodništvo »Orlov«. V Šmar- tnem pri Slovenem Gradcu vadi »Orle« neki upokojen orožnik ali kaj? Zato je pa tudi lepo poslušati njegova povelja ob nedeljah po na- ku »Habt acht«, marš, kert ajh!... Škandal za narodno organizacijo »Orlov«!

Od Sv. Lenarta v Slovenskih Goricah. Kake zmešnjave naredi nemškutarstvo in njega upliv na mehkužne in nezavedne ljudi, kažejo navedena dejstva, ko že ljudje ne vedo, kako bi se bolj priljubili nem- škutarčkom in kako bi spali svojo slovenska imena. Tu imamo v okoli- ci Sollake, Sollagge in Solacke itd. Zlostna nam majka.

Celje. Kakor smo že v »Dnevnu« poročali, se sramujejo razne narod- ne dame govoriti po ulicah sloven- sko. Gospodične, ki so znane, obču- jejo samo z nemškimi dijaki. (Kakor da bi slovenskih ne bilo). Ali vas ni sram?

Celje. Celjski nemški dijaki po- snemajo Italijane v Trstu! Razni nemški fantalini izživajo Slovence na koločvoru, na ulicah s tem, da prepevajo »Wacht am Rhein«. A mi Slovenci, ne smemo niti sloven- sko govoriti, še manj pa pozdrav- ljati!

Celje. Preteklo nedeljo je bilo zborovanje krojaških pomočnikov, na katerem se je govorilo samo nemško! Slovenci, kje ste? Več po- močnikov!

Celje. Celjska mladina, tvoja dolžnost je, da govoriš po ulicah in uradih samo slovensko. Ni se ti tre- ba ustrašiti, ako te kak Jicha ali kak- šen nemški privandranec nahruli, da ne zna slovensko! Zahtevaj odločno povsodi samo slovensko. Nič se ne bati, nič se ne ustrašiti, neustrašeno naprej do zmage! Nikdo nam ne ubrani, da ne smemo slovensko go- voriti! Nikdo. Vstani mladina, bliža se čas, da bo treba v boj za naše pravice! Naše geslo naj bode: Svo- boda! Naprej do zmage, naprej do cilja! Na zdar!

Ne pozabite na dan 28. sušca t. l. Takrat predava v Mariboru v mali dvorani Narodnega doma ob 8. uri zvečer docent z zagrebškega vse- učilišča g. prof. dr. Fran Ilešič o ju- goslovanski vzajemnosti s posebn- imi ozirom na Slovence in Hrvatje. Jugoslovanski pokret je danes že v bujnem cvetju. Vsa jugoslovanska visoko- in srednješolska mladina so- lidarno manifestira in kliče po zdru- žitvi vseh avstroogrskih Jugoslova- nov. Reciprociteta zagrebškega z drugimi avstrijskimi vseučilišči je prišla vsaj deloma na dnevni red, poslanci hrvatskega sabora so eno- glasno zaklicali, da se morajo zdru- žiti vse avstrijske zemlje, po kate- rih biva hrvatski narod, v eno ce- lo in h kateri se mora priključiti tudi Slovenija. Tako je prodrla ju- goslovanska misel v odlične kroge, ki so odločili, od tam pa bo morala priti v najširše mase našega ljud- stva, in morda ni več daleč, morda prinese že naše desetletje oni veliki dan, ko pride za avstrijske Jugoslo- vane lepša bodočnost in ki jim otvori novi vek. To so vprašanja, ki morajo zanimati slehernega Slo- venca, in gori omenjenega dne bo o njih razpravljal prof. dr. Ilešič, ki med nami slovensko-hrvatske odno- šaje brezdvomno najbolje pozna in ki je priznan kot izborni govornik. Zato naj nihče ne zamudi te prilike — vsak naj se pouči o tem tako važ- nem vprašanju. C—

Goriško.

Občinske volitve v Gorici. Slo- venski kandidati za III. volilni raz- red, ki voli 29. marca so naslednji: **Komel Valentin**, posestnik in krčmar **Košnik Ivan**, c. kr. profesor, **Med- vešek dr. Peter**, odvet. kandidat, **Mozetič Josip**, stavbenik, **Novak dr. Ivo**, odvetnik, **Premrou Svetoslav**, ravnatelj, **Puc dr. Dinko**, odvetnik, **Testen Lovro**, revident drž. želez- nice.

Iz Šmarji pri Ajdovščini. Naša občina je gotovo najubornejšje pre- skrbljena v poštni zadevi. C. kr. po- štno ravnateljstvo v Trstu je kmalu po novem letu določilo, da bode za raznašanje pošte po celi občini po- seben poštni sel, a do danes ni še duha ne sluha o poštnem slu. Sam odlok nam še ne zadostuje mi hoče- mo, da se isti tudi izvrši. Kje je zadržek! Kaj mogoče tudi denar za našega poštnega sla je šel za slav- no Albanijo, škoda, da ne oddajo še nas v rajsko deželo!

Iz Šmarji pri Ajdovščini. Kakor slišimo praviti so naši slavni medaj- čarji tudi mesnico zažurali, ker ljub- še jim je, da dobivamo obrane kosti po 1 K 68 v in to le ob nedeljah, kakor pa vsakdanjo in cenejšo po- strežbo. Več v »Bodeči Neži«.

Iz Kopersčine. Pred kratkim so zbežali iz zapore koprške sodnije Stirje kaznjenci. Vsled tega je sus- pendiran jetničar Treven, ki bi bil zakrivil beg. Obenem se je proti njemu uvedla disciplinarna preiskava, ki gotovo dožene, komu je pripiso-

vati največ krivde. — Radovedni smo le, koga si bode sodnik Zetto sedaj izbral za tolmača slovensčine. O tem kaj več prihodnjič.

Dnevni pregled.

Neverjetnost angleške ustave. Te dni smo večkrat poročali, da se na Angleškem pripravljajo državljanska vojna. Pravzaprav le vojna med pro- stovoljci iz grofije Ulster na Irskem in med angleškimi vojniki. Prebival- stvo grofije Ulster ni zadovoljno, da bi dobila Irsko avtonomijo, češ, da bi bila s tem kršena enotnost. Vesti so bile grozeče, toda v zadnjem času se vse pomirja. Vojaki, oficirji so za- čeli podajati demisijske, kakor hitro so dobili povelje odkorakati v Ulstersko grofijo. In kaj se bo zgodilo z njimi — to trepetaje vprašuje vsak avstrijski patrijot? Odgovor na vprašanje je jako zanimivo, kot je zanimiva tudi slika ustavnega življenja na Angle- škem. Za avstrijskega državljana je ta slika naravnost neverjetna. Dober poznavalec angleških razmer znani češki advokat dr. Bouček piše o teh razmerah v »Času« sledeče: Če bi se vsakšni drugi državi kaj takšnega zgodilo, kakor se sedaj godi na Angleškem, tedaj bi jetniški prostori ne zadostovali za arestante. Sodnikov bi ne bilo dovolj in sto in sto eksis- tenc bi bilo uničenih vsled krutih obsodb. In kaj bo na Angleškem? Kakšna je razlika med Anglijo in dru- gimi državami? Razlika je sledeča: Anglija ni policijska država. Anglež Maitland pravi: »Pojem svobode za- hteva, da državljani niso omejeni, da lahko hodijo, kakor se jim ljubi. Če pa vsak njihov korak nadzirajo konfi- denti, če se vsaka beseda zapisuje, da bi se jih radi njih obtožilo in če se njihove tovaršije nadzirajo, kakor za- rotnike — kdo bi še mogel trditi, da so svobodni? Nič Angleža tako ne stogoti, kakor špicelovanje, ki tvori del upravnega zistema na kopnem.« Ravno zato Angleži ničesar ne delajo na skrivaj; če so veseli, gredo na ulice in se veselo, če so jezni gredo na ulico in v liste, na javna zborovanja in povedo, da imajo jezo. Vladi ni po- treba izmetavati denarja za konfi- dente; o vsem zve z listov, javnih zborovanj in magari na vojaških vež- bališčih bodočih revolucionarjev. In gorje temu, ki bi revolucionarje ovi- ral; takoj pokličejo policijo, da na- pravi red in da jim omogoči orožje. Toda tudi v Angliji so bili en- krat drugačni časi, ko so se tam za časa francoske revolucije bali revo- lucije tako, »kakor stare babe pre-

hlajenja«, izdajali so se zakoni, ome- jila svoboda zborovanj in takrat je kri tekla. Druga razlika je v tem, da poznajo angleški ministri svojo odgo- vornost pred zakonom in vedo da jih lahko vsak državljani požene pred so- dišče in da ravno takšna nevarnost grozi častniku, ki da povelje za oženj. Vsak vojak mora v lastnem in- teresu preudariti, če sme povelje iz- polniti ali ne. L. 1797 in 1893 so bili častniki in vojniki, ki so streljali do ob- činstva, od porote obsojeni — umora. Vojaka ne varuje povelje predstoini- ka — vojak je državljan in kot takšen je odgovoren državljaniskim zaka- nom. In prva državljanska dolžnost je: ne dotikaj se svobode drugih. An- gleška vlada pa tudi ve, da je parla- ment suveren in kar parlament skle- ne, to veže vsakogar, proti temu ni drugega odpora kot javno mnenje. In če sedaj parlament sklene zakon o irski avtonomiji in če je javno mne- nje za njim — in to tudi je — tedaj se bodo tudi Ulstrovci morali pokoriti. Vlada bo morala najti le pot po kateri se zakon izvede. To vse se bo zgodi- lo brez kanonov, flint in kriminalov, ki drugod po drugih državah igrajo glavno vlogo. — To so velike razlike in zato je v Angliji blagostanje, tam pa kjer so špiceljini — pa itak vemo kako je.

So res zabiti. Zakon, ki določa srbo-hrvaščino kot edini uradni jezik v Bosni in Hercegovini, določa tudi to, da se morajo uradniki, ki se že nahajajo v bosansko-hercegovinski službi in še niso zmožni srbohrvašči- ne, naučiti v treh letih tega jezika, si- cer bodo morali službo zapustiti. Graška »Tagespost« radi te določbe vzdihuje in pravi, da bodo morali potemtakem zapustiti bosansko-her- cegovsko službo nemški uradniki, ki se že leta in leta nahajajo v njej. No, to so pa lepi in brihtni uradniki! Že leta živijo v Bosni in se niso mogli naučiti jezika prebivalstva, med ka- terim živijo in so že vnaprej prepri- čani, da se niti v nadaljnjih treh letih ne naučijo srbo-hrvaškega jezika! S tako nezmožnimi uradniki je torej osrečevala Avstrija Bosno in Herce- govino! Bo res koristno za prebival- stvo Bosne in Hercegovine, ako se iznebi takih uradnikov.

»Darila«. Graška »Tagespost« priobčuje iz Bosne dopis, v katerem se dopisnik — gotovo kak nemški »kulturonosец« — bridko pritožuje, ker se uvaža srbo-hrvaščina v vse urade v Bosni in Hercegovini kot edini uradni jezik. Do sedaj je vladala, seveda, v Bosni nemščina v javnih uradih in tako bi moralo ostati po mnenju naših Švabov za vse večne čase, ker to vendar ne gre da bi se

Ne glad, ampak izkušnja je najboljši kuhar!

Izkušnje drugih dobro uporabiti, to je skrivnost jasne glave. Milijoni gospodinj, kuharskih učitelj in kuharic so edine v hvali dr. Oetkerja preparatov; mnogoletna izkušnja jih je naučila visoko čislati dr. Oetkerja prašek za peko, vanilni sladkor, prašek za pudding, gustin, Regina-gelatino in dr. Oet- kerja pomoč pri vkuhanju in slava mnoge razumne, mlade gospodinje temelji na stalni, pripravi vporabi teh najbolj zna- nih kuhinjskih pripomočkov. Na lepem regalu imajo vedno pri- pravljene lične Oetkerjeve zavojčke in Oetkerjeve receptne knjige in niso nikdar v zadregi, če potrka dragi gost tik pred obedom na vrata njih snažnega laboratorija, ki se v njem pri- pravlja v retortah iz aluminija, čistega niklja ali porcelana nektar in ambrozija za ljubljenega moža.

šega stališča, da streme za napred- kom, smo hoteli pomagati s kritiko; ki odkrito imenuje vse napake in vr- line igralcev ne glede na osebnosti. Ti smo pa naleteli na nerazumeva- nje. Marsikdo je videl samo grajo in pa občutil tudi v njo zavite ali pa celo poudarjene hvale, ravno, ker so manjkali oni divni, srčkani in ča- robni.

Iz navedenega je razvidno, da je naš oder šele v povojih in da bo mo- ral premagati še mnogo bojev in te- zav, če se bo hotel uvrstiti med res- ne diletantske odre. Začetek je vse- kakor tu in če se bodo vsi merodajni faktorji lotili dela z vncmo in srcem, potem je tudi končni uspeh garanti- ran. Paziti bo treba na troje. Prvo je pač, da se uvede nekaj sistem, da se določi repertoar za vsako leto na- prej. Dosedaj je bilo vse spontano, domislili so se na kako prireditev redno takrat, ko je postalo življenje celo Mokronožanom predolgočasno; tudi se ni gledalo veliko na to, da bi bile posamezne prireditve med seboj v gotovem razmerju, da bi se, rekel bi, medsebojno izpopolnjevale. Sedaj se delajo skoki sem in tja, poseben »pasijon« imajo na burkaste »šu- štarje« in visoko francosko družbo; prvo je ničvredno, druga pa naši ljudje ne bodo razumeli, saj se ne re- krutira Mokronog iz grofoy in baro-

nov. Čudno, da ne posežejo po do- mačih stvarih, saj imamo vendar nekaj takega blaga. Upajmo, da bo v prihodnje boljše, zlasti še, ko imamo »Zvezo slovenskih dramatskih dru- štev«, ki hoče zopet oživiti »Sloven- sko Talijo«. Zato bo pač prva dolž- nost naših diletantov, da pristopijo k »Zvezi«, saj članarina je nizka v primeri z ugodnostmi, ki jih uživajo člani ne glede na vzvišeni namen »Zveze«.

Druga težava je lokal. Sedaj se morajo vsa društva potikati kot be- rač od hiše do hiše, moledovati in prositi je treba kakor k Bogu, predno se najde primeren prostor za tako ali tako prireditev. Pa še ta je vedno premajhen, vsaj zavzema samo oder polovico največje mokronoške »dvo- rane« in oder sam je tudi tako maj- hen, da bi nikdar ne verjeli, da so bili »Rokovnjači« mogoči, če bi jih ne videli na lastne oči. Podjetnejši ele- menti se sicer navdušujejo za lasten dom, skupen vsem društvom, velik dovolj, da bi zadostoval najnujnejšim potrebam. In če je res, kar ti »fanta- sti« govore, potem se čudimo, zakaj ostaja vse samo pri besedah. Stavb- nega prostora je več kot treba na razpolago zastoni, pesek zastoni, ka- men zastoni, stavbni les zastoni in ne vem koliko še drugih ugodnosti. Ni nam sicer znano, v kakih razme-

misli, da so uradniki radi ljudstva in ne ljudstvo radi uradnikov. Bosna je — po mnenju naših Svabov — zato na svetu, da redi nemške uradnike, ki naj bi razširili nemško »kulturo« (ki je prav osvetljena v »Gospodinu Franju«) in ker se vendar ne more zahtevati, da bi se nemški uradnik učil srbo-hrvaškega jezika, bi morala biti nemščina edini uradni jezik v Bosni in ako ljudstvo tega jezika ne razume, naj se ga pa nauči. Tako mislijo Nemci in zato so hudi, ker je došlo prebivalstvo Bosne in Hercegovine »darilo« v obliki uveljavljenja srbo-hrvaščine kot uradnega jezika.

Kako je lagal beneficijar Majdič na Vačah. V nedeljo je na Vačah imel pridigo beneficijar Franc Majdič, ki je znan po svojem zabavljanju proti naprednim listom. V pridigi je lagal Majdič, da je »Dan« provzročil in naščuval dijače v Ljubljani, da so štrikali. Mi za danes samo rečemo, da je Majdič lagal — seveda zato, ker čita najbrže samo »Slovenca«. Ako se človeku očita, da je lagal, potem ve, kaj je njegova dolžnost, ako ima kaj časti.

Razpis učiteljskih služb. Učno mesto za učiteljo na petrazrednici v Postojni do 15. aprila. — Učno mesto za učitelja na enorazrednici na Očah do 12. aprila. — Nadučiteljska služba na dvorazrednici v Dol. Zemonu do 15. aprila. — Nadučiteljsko mesto v Žireh do 12. apr.

Razredna loterija. Pri večeršnjem srečanju razredne loterije je odpadlo 20.000 K na št. 10.915, 10.000 na št. 96.043 in 5000 K na št. 81.096.

Ogenj. Dne 18. t. m. popoldne je izbruhnil ogenj v listnici Marije Zorič iz Drenovca, občina Krško. Ogenj je tekem ene ure uničil listnico, hlev za prašiče in leseno vinsko klet z več sodi vred. Zgorela je tudi vsa obleka, last Zoričeve in njenih otrok, kakor tudi več gospodarskega in poljedelskega orodja ter klaja. Da se ni ogenj razširil, se je zahvaliti hitrenju in energičnemu nastopu domačinov in vinograjskih delavcev, ki so gasili. Škoda znaša 1300 kron, zavarovalnina pa samo 800 K. Zažgali so otroci.

Na opeklinah umrl. 59letna prevzitarica iz Malega polja pri Vipavi je te dni nadzorovala v odsotnosti svoje snahle njene otroke. Medtem, ko se je za malo časa odstranila iz kuhinje, sta se igrala pri ognjišču v kuhinji dveletni deček in štiriletna deklica. Deček je prišel blizu ognja in kmalu se mu je vnela obleka. Predno je prišla njegova stara mati nazaj, je zadobil otrok tako težke opekline po celim životu, da je naslednji dan umrl.

Nesreča pri slamoreznici. Dveletni posestnikov sin Avgustin Kobinšek iz Kanderš pri Litiji je prišel te dni doma neopazno k slamoreznici na podu in je vtaknil desno roko med kolo. Ker se je kolo vrtilo, je zmečkal otroku palec desne roke.

S šivanko sunil sestro v oko. Posesnikovo hčer, šestletno Ano Stopar iz Mengša je te dni med igranjem s sestro starejši brat po nesreči s šivanko v desno oko in jo je težko poškodoval.

Tatvina konjske oprave. Posesniku Antonu Kržišniku iz Zirovnice so bile te dni ukradene iz šrambe za orodje sledeče stvari: dva konjska komata, dvoje parov križnatih vajeti, še ene vajeti in petnajst usnjatih uzd.

rah se je zidalo drugod, toda v prvem začetku menda nikjer ni bilo takih ugodnosti. In oni, katerih direktiva dolžnost bi bila, vsaj zasigurate si te obljube, se smejejo in stokajo, da ni denarja. Seveda, za vami ga ne bo nihče metal. Saj ni treba, da morate kar čez noč zbrati toliko in toliko tisočakov, ter začeti z zidanjem. Tudi ni treba, da se postavijo čela palača, zadostujejo štiri surove stene, znatraj poljubne in streha povrh. Iz nič ne bo nastalo nič. Začnite s pobiranjem denarnih prispevkov in potem se zna zgoditi, da se vsaj čez deset let uresniči one fantazije o ominozihih starih stenah in strehi, če boste je odlašali in odlašali, pa bomo čez deset let ravno tam kot danes — namreč brez denarja in na cesti.

Se eno je treba omeniti — naše občinstvo. Kakor že parkrat omenjeno, jezi naše režiserje posebno smeh pri tragičnih prizorih. Pri tem so pa pravzaprav krivi samo režiserji. Če so se vedno prednasale samo burke, da so gledalci tako daleč prišli, da so mislili, pri predstavah se moramo smejati, zato smo prišli; potem bi se pač ne smelo priti z Milinarjem in njegovo hčerjo brez prehoda. Saj si je moral vsakdo misliti, pajaci in avgusti nas silijo in smeh s svojimi burkami, mlinar nas pa hoče zabavati s tem, da »poka kisle frise«. In to ni nič čudnega. Večina obiskovalcev našega odra se ni bila v deželnem gledališču, še manj kje drugje, pozna torej prireditve samo v toliko,

Ljubljana.

— »Kaj pa pri vas tam gori, ali imate mnogo denarja«, je vprašal zadnjič prevzvišeni nekega duhovnika, ko sta se pogovarjali pred cerkvijo.

— Borštnikov častni večer se vrši v nedeljo. Kakor Novelli in Zacconi, prvaka laške realistične šole, si je izbral tudi Borštnik Pragovo dramo »Aleluja«, da pokaže svojo umetnost z vseh strani. Aleluja, zdevlek milanskega fabrikanta Aleksandra Fare, je oseba, ki ponuja igralcu najrazličnejše momente, da pokaže raznovrstnost svoje igralske umetniške tvornosti. G. Borštnik bo mogel v Fari podati višek svoje realistične igre, ki bo gotovo navdušila in imponirala. Tudi ostali igralci imajo v tej velezanimivi drami hvalne vloge, ter bo efektna drama brez dvoma splošno ugajala.

— Ljubljanska narasla. Vsled vednega deževja je Ljubljana sedaj tako narasla, da gre že pri Gradščici čez zatornice, akoravno so zatornice v Grubarjevem prekopu popolnoma odprte. Če ne preneha deževati, bodo morali še druge zatornice odpreti.

— Ubil se je. Včeraj krog 5. ure popoldan se je peljal G. Pavel Peterca, posestnik in trgovec pri Sv. Krištofu, s konjem na sprehod. Ko pride na Dolenjsko cesto, nasproti gostilne Česnovar, se za njim pripelje voz električne železnice. Konj se splaš, G. Peterca pade na tla in obleži mrtve. Pripeljali so ga takoj v mrtvašnico k sv. Krištofu. Pokojni je bil še sames in krog 40 let star, ter si gotovo ni mislil, ko se je zdrav in vesel podal od doma, da bo čez dobro uro ležal na mrtvaškem odru. To pa komaj 100 korakov od svoje hiše in sicer v mrtvašnici!

— Aretacija. Na tukajšnjem glavnem kolodvoru je policija aretirala delavca Franceta Jermana iz Sent Ruperta in ga je izročila deželnemu sodišču. Jerman še ni zadostil vojaški dolžnosti pa je že hotel pobegniti v Ameriko.

— Na trgu okrađena. Posesnica Uršula Jamnik iz Gradšice pri Pijavi gorici je pred kratkim vtaknila na Vodnikovem trgu svojemu desetletnemu sinu denarnico v žep suknje, da ji ne bi v gneči kdo ukradel denarja. Pa se je varala uboga žena. Kmalu je izginila iz fantovega žepa denarnica z vso vsebino vred. Tu je videla Jamnikova neko sumljivo žensko v svoji bližini in je takoj obvestila stražnika o celi zadevi. To pa je tatvina najbrže zapazila, zakaj kmalu nato se je prebrla do nje ona neznanica in je v gneči vtaknila, seveda iz strahu pred odkrito tatvino, Jamnikovi denarnico v njen žep.

— Poskus samomora. V levo stran prsi se je usrtel 30letni knjigovodja pri Maksu Zalokarju Zelko. Gardutič. Nevarno ranjenega so prepeljali v deželno bolnico.

— Slovensko planinsko društvo. Redni občni zbor osrednjega društva se bo vršil v soboto, dne 4. aprila t. l. ob 8. uri zvečer v restavraciji »Narodnega doma« v Ljubljani. Na dnevnem redu je: Naznanilo predsedstva, poročilo tajnika, poročilo blagajnika, poročilo računskih pregledovalcev, volitev odbora in namestnikov, volitev računskih pregledovalcev, samostalni predlogi in razno.

— »Sokolu« Moste pri Ljubljani daroval je blagorodni gosp. Peter

kolikor jih je videla tu, imeli, oziroma imate, torej pred seboj samo to, kar ste si sami vrgli. Ne mislimo dati nobenih nasvetov, katero pot je treba izbrati, saj je itak jasno: predvsem prizore iz našega kmečkega življenja, ki jih bo vsak razumel, pa ne preveč žalostnih stvari, priporočati bi bila predvsem Jurčičeva dramatizirana dela in slino.

Zalostno bi pa bilo, če bi slične stvari naše diletante odvrčale od dela. Zadnji dve leti kažeta tak lep napredek, da, naš oder je postal edina točka, okrog katere se še družijo narodni elementi v Mokronogu, da bi bilo res škoda, če bi padlo še to. Naj pogoste prireditve družijo se v naprej vse narodno zavedne ljudi, saj sicer je družabno življenje tako razcepljeno, da — pa pustimo to, raje se par besed o kritiki. Namen kritike je postal menda vsem jasen, ne osebnost, marveč želja pomagati k procvitanju odra nas vodi. Če pri ponovitvi »Krivoprisežnika« se je pokazal vpliv kritike, odpadlo je vse očitano, igralci so se potrudili, da bi »kritik ne mogel nič očitati« in igralo se je — krasno, bi rekli, če bi se ne bali, da zalezemo zopet v one »divne«. Obisk je bil lep, lokal nabito poln, pogrešali smo jih pa še mnogo iz naše doline, upamo, da se oglasijo prihodnjic.

Napisati bi se dalo še marsikaj, toda prihranimo to za prihodnje prilike, saj menda smemo povedati, da se bomo oglašali redno.

Majdič, lastnik valjičnega mlina na paro in turbiho v Jaršah, znesek 10K mesto venca na grob umrlega brata Frana Jezeršek, za kar mu izreka odbor najprisrčnejšo zahvalo z željo, bi našel mnogo posnemalcev. Na zdar!

— Prednaznanilo. Kakor smo poizvedeli, pride v par dneh v Ljubljano največja razstava divjih zveri iz Hagenbeckovega živalskega parka. Ker je vreme slabo, ne bo podjetje postavilo lastnega velikanskega šotora, marveč se bodo predstave vršile v areni Narodnega doma. Spored predstav bo jako mnogovrsten, omeniti pa moramo zlasti nastop 30 levov, kar bo pač zelo mogočno vplivalo na gledalce. Dalje je na sporedu še mnogo zanimivih točk, zato naj nihče ne zamudi prilike, da si ogleda to velikansko podjetje, ki ima že svetovno slavo. Ravnateljstvo ni štedilo truda, ne denarja, da nudi občinstvu kar največ mogoče ter bodo predstave v tem podjetju za Ljubljano nekaj posebnega.

— Vsako sredo in soboto prodaja ostankov blaga za obleke in perilo za skoro polovične cene podjetje zvezdnih tkanin »Hermes« v Ljubljani, Selenburgova ulica št. 5 v prvem nadstropju (nasproti glavne pošte).

— Buhtički. 7 dkg sirovega masla se v kotliču umeša in se počasi prideva: 1 celo jajce, 1 rumenjaki, 1 jedil. žlico sladkorja, 1/2 l mleka, 1/4 kg moke, malo soli, končno 1 zavojček dr. Oetkerja prašek za peko. Testo se razdeli takoj na male dele, se stisne ploščato z roko, napolne s povidom, makom ali marmelado in zopet zapre. Te buhtičke se namaže z maslom, jih položi tesno skupaj na ploščo, pomazano z sir. maslom, se jih peče v vroči pečici in potrese s sladkorjem, ki se mu primeša 1 žličico vanilnega sladkorja.

— Odprta vrata, dramatični življenjski igrokaz v dveh dejanjih od slavne Pasquali film, tovarne v Turinu uprizorjeno je rahločutni roman ki bode gotovo vsakomu ugajal. Predvaja se danes v petek 27. t. m. na specialnem večeru v kinematografu »Ideal«. Jutri v soboto »Nat Pinkerton proti tolpi X najsensacionalnejša napeta detektivska drama v seziji. V kratkem Girardi v filmu.

Trst.

Kdor pravi, da so Italijani kulturejši od nas, ta mora tudi priznati, da je dolžnost kulturnega naroda, da svojemu sosednjemu narodu ne odreka prepotrebnih šol. Italijani pa nam odrekajo celo ljudsko šolstvo — kaj še, da bi nam priznali srednje in višje šole. Italijani že vedo, zakaj tako postopajo proti nam, zakaj nam odrekajo šolstvo, izobrazbo. Vendar zato, da bi nas tem lažje udušili. Toliko pameti že imajo, da vedo, da bi mi Slovenci brez slovenskega šolstva morali propasti, da bi brez narodnega šolstva izgubili narodno zavest in postali narodni odpadniki. kar bi bilo seveda na korist italijanstvu. S tega stališča vodijo boj proti našemu slovenskemu šolstvu, s tega stališča nam ne privoščijo niti ene ljudske šole. Zdaj pa vprašamo: ali je v našo narodno korist, ali je pametno, če pri teh razmerah pripomoremo Italijanom do univerze v Trstu? — drugih šol imajo itak v izobilju. Tu se gre za naroden boj. Italijan nas misli s tem, da nastopa proti našemu šolstvu, uničiti, mi pa naj se navdušujemo in naj pripomoremo temu krutemu Italijanu do univerze? Jasno je, da to ni v našem interesu in da moramo zato najodločneje nasprotovati ustanovitvi italijanske univerze v Trstu. Vključ temu pa se znajdejo ljudje — Čehi in naši socialni demokratje — ki obsojajo stališče tržaških Slovencev proti italijanski univerzi, češ boja proti kulturnim institucijam se ne sme voditi. Zakaj pa tega ne povejo kulturnim Italijanom, ki nastopajo proti našim ljudskim šolam? Pa tudi italijanska kultura je s tem postopanjem postavljena na laž. Če bi bili Italijani kulturni v pravem pomenu besede, bi gotovo ne postopali tako. So pač barbari, in to vključ temu, da imajo že vse šole — razen univerze. Če bi mi Slovenci na šolskem polju stali tako dobro kot Italijani in da bi Italijanom manjkale šole, bi gotovo ne nastopali tako proti njim, kot sedaj oni proti nam. Mi nismo tako barbari, kot pa oni. Da bi pa pomagali Italijanom do univerze — to pa še zlasti pri obstoječih razmerah in pri dogodkih, ki se vrše v Trstu v zadnjem času — to pa ne in stokrat ne. Naj napravijo Italijani z nami kompromis, ki naj omogoči, da dobimo Slovenci vse potrebne ljudske, srednje in tudi višje šole, potem smo radevolje pripravljeni glasovati za njihove zahteve. To bi bil najlažji izhod iz tega blata. Če imamo mi vse potrebne šole, se Italijanov prav nič ne

TRST

Odlikovana pariška čevljarna (Calzoleria Parigina).

TRST

Velika izbira čevljev za gospode, gospe in otroke. Cene zmerne. Cene zmerne. Ulica Carducci števil. 15.

bojimo in z veseljem tudi njim privoščimo, kar jim še manjka. Vemo namreč, da bi se Italijani, če bi mi imeli potrebne šole, morali nam hote ali ne hote hitro umikati — saj se nam umikajo že danes. Naše stališče glede italijanske univerze je popolnoma umestno, kar bi morali sprevideti tudi Čehi in naši socialni demokratje.

Se nekaj. Nekateri mislijo, da bi bilo treba privoliti v ustanovitev italijanske univerze v Trstu, to pa zato, ker bi s tem vse jugoslovansko diaštvo hodilo v Trst in ne več na Dunaj, v Prago ali v Gradec. S tem pa bi postala italijanska univerza v Trstu kmalu jugoslovanskega značaja, ker bi bilo Jugoslovancev več vpisanih, nego Italijanov. Kar se tiče tega vprašanja, je o stvari prav lepo poročal »Slov. narod«, ki je dokazoval, da bi bila italijanska univerza samo za Italijane, oziroma za one, ki bi zatajili svojo narodnost in se prištevali Italijanom. Vsaj v tem smislu je vloga za italijansko univerzo akceptirana, ker slovenski poslanci na to določilo, ki bo od strani Italijanov gotovo izrabljeno, niso polagali nikake važnosti, sedaj pa je že prepozno, ker je predloga že sprejeta.

O Revoltelli. Italijani so se vrgli v agitacijo za Revoltello. Agitirajo za to, da bi se čimveč Italijanov posvetilo študijam na tej šoli, da bi bil s tem cel prostor zaseden od Italijanov in da bi se s tem Jugoslovancem preprečilo obisk Revoltelle. Pa ne bo šlo, kakor oni mislijo, ker imamo tudi mi glave, ki znajo premissati in delati načrte.

»Piccolo« bo skočil iz kože, ker mu brzjavljajo iz Splita strašne reči. Tam, po »Piccolovem« poročilu, Hrvatje ravno tako postopajo napram Italijanom, kakor v Trstu Italijani proti Slovincem. »Piccolo« naj se potolaži in naj pomni, da znajo udarce vračati. Prišlo bo še do hujših stvari.

Društvom, ki nam pošiljajo naznanila za plesne vaje — za vsako posebej — naznanjamo, da teh naznanil ne bomo več rinašali. Drugače pa bomo radevolje objavljali vsako društveno naznanilo.

Popolnoma pozabil. Na cesti je zagledal stražnik moža, ki je ponujal mimosoidim naj kupijo lep bakren vrč. Stražnik je prišla v glavo misel, da je prodajalec najbrže kje zmaknil to posodo, zato je stopil k njemu in ga je povprašal, kje jo je dobil. Ker ni dal mož nobenega odgovora, je odšel stražnik na policijo, kjer je mož izpovedal, da se imenuje Lazar Casadei, star 38 let, regnikolo, stanujoč v ulici Ponziana št. 54. — Ko ga je povprašal inšpektor, kje da je dobil ono posodo, je odgovoril neznanec, da se ne spominja. — Bil je v službi v hotelu »Moncenisio«. — Bil je poklican lastnik hotela in ta je spoznal, da je bil ta vrč izmaknjen iz njegove kuhinje.

Umrla je v sredo blaga in narodna gospa Katarina Zorn, soproga finančnega nadkomisarija. Pogreb je bil včeraj jutraj. — Ostalim naše sožalje!

Mimogrede. Aretiran je bil neki Jožef Franceschini, star 34 let, iz Italije, stanujoč v ljudskem prenočišču. Izmaknil je iz nekega skladišča v ulici Domenico Rossetti dve železni tračnici, vredni okrog 30 K. Ko ga je vprašal inšpektor, čemu si je prilastil železo, je dejal, da ko je šel po ulici, je videl skladišče odprto. Stopil je noter in zagledal tračnici na tleh. Ker ni bilo nobenega in ker je bil slučajno praznih rok ju je odnesel. — Vtaknili so ga v luknjo.

Na zdravniški postaji se je prišlo zdraviti predvčerajšnjem 23 ponesrečenec.

V starem mestu je bil aretiran neki Nemec po imenu Rudolf Höllar, natakbar brez službe. Prodajal je nove srajce, ni pa vedel, kje jih je dobil.

Pogreb pok. Ernesta Možeta. Včeraj se je vršil pogreb pok. Ernesta Možeta. Čeprav je bilo slabo, deževno vreme, se je zbralo pred mrtvašnico mestne bolnišnice na stotine ljudstva, da se udeležijo pogreba blagega mladeniča. Poleg mnogih prijateljev in znancev, se je udeležilo sprevoda tudi več narodnih društev, kakor »Čitalnica«, pevsko društvo »Trst«, šentjakovski »Sokol« i. dr. Pred bolnišnico, kakor tudi pred cerkvijo pri Sv. Jakobu, so zapela pokojniku pevsko društva žalostinke. V sprevodu je igrala godba N. D. O. žalostne koračnice. Društvo »Čitalnica« je spremljalo pok. v sprevodu z društveno zastavo, ki je bila povita v žalne trakove. Ogromna udeležba pogreba, je najboljši dokaz, kako zelo priljubljen je bil pok. med Slovinci v

Slovenska brivnica Trst, ulica Belvedere števil. 57 Anton Novak.

Od velikonočne nedelje 12. do 17. aprila — 6 dni!

Modra miška!

Največja in najkrasnejša učinkovita veseligrata te sezije! Neprestan bučen smeh!

Kinematograf Ideal.

Trstu. Naša društva ga bodo zelo pogrešala. Toda tako je hotela usoda.

Tržaška porota.

Velikansko poneverjenje 11.504 K ubožnega denarja.

Trst, 26. marca 1914.

Pred današnjo italijansko poroto je bila obravnavana o kazenski zadevi Petra Fonde, ki je od leta 1910, dalje kot nadzornik mestne ubožnice »Pia casa« in kot tajnik ravnateljstva javne dobrodelnosti poneveril odnosno zase pridržal 11.504 K njemu izročene in zaupane denarja.

Fondova zadeva je že enkrat zanimala zlasti politično javnost. Ravno za časa lanskim spomladanskim volitev v mestni svet tržaški je izvedela potom časopisja širša javnost o velikanskem poneverjenju. Italijanski kamori je bilo odkritje sila neljubo, kajti bilo je tik pred volitvami. Zupan dr. Valerio je vporabil ves svoj ugled in vpliv, da bi se zadeva rešila mirno, tam za kulisa. Fonda je večkrat imel z njim dolgotrajne konference. Ko pa je v javnosti bruhnila prva vrst o tej denarni malverzaciji, je zupan Fonda lakonično izjavil: »E impossibile!« — Fonda je nato pobegnil v Benetke, odkoder pa se je vrnil in javil sam prostovoljno merodajni oblasti.

Obtožnica.

obsežno sestavljena, navaja osem slučajev poneverjenja. Obtožnica ga obdoljuje poneverjenja po št. 183. k. z., storjenega s tem, da si je obtožene obdržal njemu zaupani denar:

1. z inkasom in prilastitvijo daril zasebnikov in javnih zbirk potom časopisja na korist mestnim ubogim v skupnem znesku 2120 K;

2. z inkasom in prilastitvijo mesečnih obrokov v skupnih zneskih 1080 K, 1000 K in 1140 K;

3. z inkasom in prilastitvijo »javni dobrodelnosti« namenjenih zneskov in daril razne višočine (204 K in 5 K);

4. fonda si je pridržal tudi 3982 kron 59 v, mezde, zaslužene od mladih gojencev zavoda pri raznih tržaških tvrdkah;

5. z inkasom izkupička za razne izdelke delavnice v mestni ubožnici »Pia casa«;

6—8) z inkasom raznih daril in prilastitvijo raznih depozitov, izvirajočih iz mestnih ustanov.

Obtožencev zagovor.

Ves potr. z zaprtimi očmi priznava najprvo obtožnjo, 52letni, v Kopru rojeni, v Trst pristojni, oženjeni, pisarni, ne imajoč nobenega premoženja, doslej neomadeževani Peter Fonda dejanja. V pretrganosti stavkih, tupačam s posebnim poudarkom pripoveduje o svojem delovanju kot nadzornik mestne ubožnice, navaja, da je imel 200 K mesečne plače, prosto stanovanje in še postranske dohodke, skrbeti pa je moral za številno družino, zlasti mnogo je izdal za izsolanje svojih otrok, eden sin študira medicino, Zamišljen naslonjen na ograjo in tiho odgovarja na predsednikova vprašanja.

Med njegovim zaslišanjem se konstatira, da je imel 10.000 K rednih letnih dohodkov; obtožence pa pripominja, da je moral zlasti veliko izdati za svoje otroke, za dva, ki študirata na Dunaju, (hčerka matematiko, sin medicino) je potrošil mesečno 400 kron. Eden njegov sin je profesor.

Zaslišani ste samo dve prič: dr. Silvijo Perna in A. Feriardi, mestna uradnika, o dejstvu, kako so prišli na sled poneverjenju. Na to podasta svoje izvedeniško mnenje dva računski uradnika o svoji reviziji. Obširno govorita o sistemu, ki ga je upeljal Fonda v upravo mestne ubožnice in o razmerju slednje do administracije

mestnega magistrata. Živahno se obtožene in izvedence Böhm razgovarjati glede izdatkov, ki jih je imel obtoženi potom daril raznim revnim osebam in italijanskim korporacijam. Od denarja, vzetega iz blagajne zavoda »Pia casa« je naklonil tudi prispevke italijanski šolski družbi »Lega nazionale«.

Po končanem dokazilnem postopku in prečitani vprašanji na porotnike začne državni pravnik predirati za obtoženo obsojdo strogo v smislu kazenskega zakona, poudarjajoč, da je imel obtoženi krasno emotivno pozicijo, da bi lahko pošteno izhajal s svojimi letnimi dohodki, ker je imel obenem prosto stanovanje. Olajševalno je, da je obtoženece dejanje odkrito priznal in da je doslej nekaznovan.

Branitelj dr. Robba.

oolemizira proti izvajanjem državnega pravdnika in poudarja, da je obtoženi že itak obsojen, moralno in družabno, ker sedaj na njega — preje uglednega moža vsa družba zaničevalno gleda, obsojen je moralno, ker je že preštel težke muke 6 mesečnega preiskovaln. zapore. Uničen je in v slučaju, da porotniki pritrdijo glavnemu vprašanju in priznajo »kriv«, bo njegovo življenje skoro gotovo končalo tam med ubogi. Okusil je že sedaj trdo hrano letnišnice. Okusil je zapor, ki ga je tudi telesno uničil, kajti, kdor je obtoženece preje poznal, ve, kako zdrava je bila njegova konstitucija, bil je mož v najlepših letih, poln zdravja in močan. (Mimogrede omenjeno je spisom priložena obtožena fotografija in je ugotovljeno, da je vaval 85 kg. Sedaj je ves sključen, suh in potr.) Branitelj predira za oprostitev, češ, da zavod »Pia casa« ni ničesar izgubil, ker je na drugi strani pridobil ca 100.000 K s tem, da je obtoženece izgubil pravico do pokojnine. Razprava traja pozno v noč.

Najnovejša telefonska in brzojavna poročila.

Revolucija v Albaniji.

Vojno stanje v Draču. — Knez si ne upa iz palače.

Pariz, 26. marca. »Temps« javlja iz Drača, da je zavladala v Albaniji popolna anarhija. V glavnem mestu je proglašeno vojno stanje. Knez Viljem si ne upa zapustiti svoje palače.

Med ministrskim predsednikom Turkan-pašo in Esad-pašo so nastale tako velike difference, da se že bojijo med sabo tudi pristaši enega in drugega.

Položaj je nesiguren. Za deželo prihajajo zelo nevarni in nemirni časi.

NOV AVSTRIJSKI DOLG.

Dunaj, 26. marca. Vodja finančnega ministrstva Engel je zaključil danes z bančnim konsorcijem pod vodstvom poštne hranilnice posojilo 396 milijonov kron po 7 in pol odstotnemu obrestovanju, vrnil se pa ima to posojilo v 15 letih. Razum avstrijskih bodo sodelovale pri dajanju tega posojila tudi nemške, švicarske, italijanske in inozemske banke.

SOCIJALNO ZAVAROVANJE.

Dunaj, 26. marca. Socijalno politični odsek je rešil danes prvi glavni del zakonske predloge o socijalnem zavarovanju in sicer do § 45., potem je pa vzel v pretres drugi glavni del in sprejel §§ 46. do 58. Naslednja seja bo v ponedeljek.

BAN SKERLEC IZVOLJEN.

Zagreb, 26. marca. Pri današnji dopolnilni volitvi v prvem zagrebškem volilnem okraju je bil izvoljen za poslanca v sabor ban Skerlec, ki je dobil 579 glasov; frankovski protikandidat je dobil 300, starčevićanski kandidat pa 33 glasov. Volitev je potekla mirno.

IZ RUMUNIJE.

Bukarešt, 26. marca. Parlament je sprejel zakonski predlog glede spremembe ustave.

Ministrstvo Bratianu se v kratkem rekonstruira in sicer na ta način, da prevzame ministrstvo zunanjih del sam ministrski predsednik Bratianu; sprememba se izvrši tudi v vojnem ministrstvu in sicer prevzame ta resort general Filloscu.

KATASTROFA NA MORJU.

Homolulu, 26. marca. Na parniku »Mami« je nastala pri višini Chardur eksplozija, pri kateri je našlo smrt 30—40 ljudi. Misli se, da je eksplozija parni kotel in povzročil to nesreča.

Mali oglasi.

Beseda 5 vinarjev. Najmanjši znesek 50 vinarjev. Pisemnim vprašanjem je priložil znamko 20 vinarjev. — Pri malih oglašitvah ni nič popusta in se plačujejo vnaprej; zunanji inserenti v znamkah. Zaključek malih oglasov ob 6. uri zvečer.

Damske žalne obleke (kostume) vse velikosti po najnovšem kroju priporoča konfekcijska trgovina A. Lukič, Pred škofijo 19. 99—x

Meblovana soba z lepim razgledom, se odda. Prisojna ulica 3. 134—2

Mesečna soba, meblenovana, s posebnim ugodom se išče s 1. aprilom. Ponudbe na R. Esta, Mestna zastavljalnica.

Proda se kovaško orodje. Naslov v Anončni ekspediciji v Ljubljani. 149—2

Sprejme se gospodična na hrano in stanovanje. Naslov v »Anončni ekspediciji« v Ljubljani. 148—2

Odda se majhna meblenovana soba s posebnim ugodom, solidnemu gospodu s hrano. Naslov v »Anončni ekspediciji« v Ljubljani. 147—2

Kako se pljučne bolezni, dušljivi kašelj in naduho popolnoma ozdravi, poročam vsakomur brezplačno. Pošljite za odgovor kuverto z znamko na gospo B. KOLENSKA, Vrbovice štev. 383 pri Pragi (Česko).

J. Zamljen
čevljarški mojster
v Ljubljani, Gradišče št. 4

izvršuje vsa čevljarška dela do najfinejših izvršitev in priporoča svojo zalogo storjenih čevljev.

Izdeluje tudi prave gorske in telovadske čevlje.

Za naročila z deželo zadostuje kot mera poslan čevljev.

Zahvala.

Ob prebitki izgubi, ki nas je zadela s prerano smrtjo naše predobre iskreno ljubljene soproge oziroma mamice, gospe

Marije Dachs-ove
gostilničarke in posestnice

so nam bili v veliko tolažbo mnogoštevilni prirčni izrazi toplega sočustvanja, ki so nam dobajali od blizu in daleč. Za vse te dokaze iskrene ljubezni do blage nam pokojnice se zahvaljujemo najtopleje vsem dragim sorodnikom, znanecem in prijateljem ter vsem, ki so jo sprejeli na njeni zadnji poti.

Zahvaljujemo se č. g. župniku Iv. Barletu za tolažilne obiske, blag. gosp. dr. Benj. Ipavcu, zdravniku, za ves njegov trud in vso požrtvovalnost. Globoko zahvalo smo dolžni slavnemu pevskemu društvu »Slavec« za genljive žalostinke na domu pokojnice in ob odprtem grobu, kakor tudi vsem blagim darovalcem krasnih vencev, ter sploh vsem, ki so kakorkoli izkazali zadnjo čast nepozabni pokojnici ter nas tolažili ob tej britki izgubi.

Bog bodi obilen plačnik.

LJUBLJANA, dne 26. marca 1914.

Globoko žalujoča rodbina Dachs.

Kredit

Vsled zboljšanja na denarnem trgu.

Vsakovrstna posojila, kakor tudi zjedinenje starih dolgov v eno ceneno posojilo za vse solventne osebe brez izjeme, zlasti definitivne nastavitve. Pogoji nad vse ugodni. Osební kredit brez življenjske police od 3 mesecev do 30 let. Police do 70. leta tudi za odklonjene. Prenotacije tudi na drugo mesto. Velika hipotekna posojila. Prošnje pisмено, priložiti je 30 vin. v znamkah. Za ustneme rešitve uradne ure od 10. do 11.

KREDITNA PISARNA, Ljubljana, Elizabetna cesta štev. 4.

Modistinja
Minka Horvat, Ljubljana,
Stari trg 21.

Priporoča svojo veliko zalogo damskih in otroških klobukov, športnih čepic in vseh potrebnih za modistke. — Popravila se točno in najcenejše izvrše.

Posestvo

pol ure od Ljubljane oddaljeno, katero obsega hišo, gospodarska poslopja, vrt, njive, travnike in gozde s površjem 40 oralov, se prostovoljno pod ugodnimi pogoji proda.

Pojasnila daje pisarna gosp. dr. Ivana Tavčar-ja, odvetnika v Ljubljani.

Poslano.

Gospod plem. Trnkoczy
Iekarnar v Ljubljani.

Moja soproga je zadnjega sinčka s Sladinom »sladni čaj« zredila. Fant je poldrugo leto star, čvrst in močan in ni bil še sploh nič bolan. Pri prejšnjih 3 otrocih je rabila razne redilne moke, s kojima ni niti približnega uspeha imela. Sladim priporočam vsem starišem.

Splošnovanjem

Makso Kovač,
c. kr. vojaški uradnik.

V Pulju, dne 23. marca 1914.

Delikatesna trgovina v Ljubljani sprejme

učenko.

Kje pove upravništvo tega lista.

!! Čudovito po ceni !!

710 kosov za samo K 375.

Krasna pozlačena, 36 ur idóče precizij-ska Anker-ura z lepo veržico, gre natančno s 3letno garancijo, 1 kos svilena kravata za gospe, 1 kravata igla iz bele masivne pale, garantirano nezlomljiva, 3 kosi finih žepnih robcev, 1 prstan za gospe z imit. dragim kamnom, 1 cevka za smodke, imit. jantar, 1 krasno žepno toaletno zrcalo, momentni fotograf, 1 fini zobotrteč iz 4 delov, 1 damska broša »novost«, 1 par gumbov za manšete double-zlato »ideal« s patentno zaklopko, 1 krasen album za slike, obstoječ iz raznih najlepših slik sveta, ki se za nje vsak zanima, 1 krasni damski vratni koljé iz orientalsk. biserv, belo, nerazlomljivo, 20 finih korespondenčnih predmetov in še 610 raznih predmetov, ki so v hiši zelo potrebni, vse skupaj z uro, ki je sama vredna tega denarja, vseja le K 375. Pošilja po povzetju eksportna trgovina »Lenore«.

F. Windisch, Krakau štev. M. 22.

NB. Zamenjava dovoljena ali denar nazaj.

Na debelo in drobno!
Prenočišče. - Gostilna. - Buffet.
TRST Hinko Kosič TRST
ulica Carradori 15 (vokal Ceppa)
se priporoča cenjenim tržaškim gostom in v Trst prihajajočim potnikom.

POZOR!! BRZOTA!! POZOR!!
Največja menažerija
iz Hagenbeckovega živalskega parka, v Areni »Narodnega doma« dospe te dni v Ljubljano in se vrši prva
gala-paradna predstava
v nedeljo, dne 29. marca ob 4. uri popoldne in 8. uri zvečer.
Iz bogatega programa posebno opozarjamo na
trideset levov

ki jih privede državni kapitan Alfred Schneider, ki je dosegel v vseh evropskih državah največji uspeh. Nadalje je omeniti čudovite predstave 3 zračnih akrobatov Alfonso, potem Miss Nordini, uganka vseh kriminalov in policije s svojimi čudovitimi razkanitimi umetnostmi. Nadalje 3 originalni bratje Porison s svojimi plastičnimi predstavami. Nadalje nastop kačjega človeka imenovan človek brez udov. Fridelly i. t. d. i. t. d. Med odmorom nastop klovna Avgusta.

Cene prostorov: numeriran sedež K 3—, I. prostor K 2—, II. prostor K 150, stojšča 60 v. Otroci in vojakci od narednika nižje pri popoldanski predstavi polovične cene, K obilni udeležbi vljudno vabi

ravnateljstvo.

Spomladne modele za dame in deklice
priporoča
A. Lukič
Ljubljana, Pred škofijo št. 19.

Za gospe in dečke največja izbira oblek in površnikov najnovejšega kroja.

Priznana najnižje cene! Solidna in točna postrežba.

== Za 39 kron ==

Dobe se pri Bernatovič, Ljubljana, lepi najmodernejši površniki ali double raglan v vseh velikostih in barvah, elegantna obleka najmodernejšega kroja, enovrstni ali dvovrstni gumbi, moderne hlače solidne barve, modni piket gilet ali polsvileni in lahki fini klobuki v vseh barvah.

Za 29 kron.

Površnik za dečke, raglan Hubertus, elegantno obleko najmodernejšega kroja, lepe moderne barve, separatno kratke ali dolge hlače, imitirane usnjate hlače, klobuk ali čepico marine ali športno.

Za 19 kron.

Otročji površnik marine Sacco ali Hubertus Costim, kratke hlače v vseh barvah, separatno hlače, klobuk ali čepico.

Za 33 kron.

Za dame modni angleški kostum (tango fasona) ali pol dolgi paletot, športno pleteno jopico, spodnje ali gornje krilo, bluzo in športno čepico, hišna halja kreton ali pol delain.

Za deklice 3/4 ceneje, za manjše polovico ceneje.

Nepremočljive dežne drap-plašče za dame in gospe od 13 kron naprej.

Nadalje vse v najfinjši vrsti za dame in gospe pošiljam drage volje na deželo znanim odjemalcem brez povzetja na izbiri po priznani čudovito nizkih cenah.

Postrežba točna in solidna.

Angleško skladišče oblek
O. Bernatovič, Ljubljana, Glavni trg 5-6.
Telephon 132.